

prinese. Pes se me kmalu privadi in od onega časa je vedno pri meni. Toliko vam vem povedati o tem čudnem psu.“

Polica j, ki je vse to poslušal, otide. A kmalu zopet pride na vozu, pripeljavši s seboj še jednega policijskega služabnika. Oba gresta naravnost v krčmarjevo sobo.

„Oče, Hudobnik!“ reče policaj, „v imenu postave morate z nama, ker vi ste na sumu, da ste umorili platničarja Martina.“

Krčmar Hudobnik obledí, trese se po vsem telesu ter pade znak v stolu. Ko se zopet zavé, reče: „To je bil Martinov pes, pozná me!“ Nato vstane ter s povzdignjenim glasom izpregovori: „Tukaj sem, peljita me pred sodnijo, da bo poprej konec preiskovanju in tudi mojemu trpljenju; kajti vest mi ne da mirú ne pokoja, odkar sem kriv strašnega umora. Bog je pravičen, in resnica je, da vse pride na dan, bodi si užé prej ali pozneje.“

Polica ja deneta krčmarja na voz ter ga odpeljeta pred sodnijo, kjer je obstal svojo hudobijo. „Jaz sem platničarja Martina óno noč čakal v gozdu in sem ga — umoril,“ reče krčmar Hudobnik. „Pes, ki je branil svojega gospodarja, planil je na mene, a jaz sem tudi psa udaril po glavi in sem ga odnesel v graben ob cesti. Pri Martinu sem našel tisoč sto goldinarjev in srebrno uro. Vse to sem hotel v hrastovem duplu tako dolgo skrito imeti, da se vsa stvar pozabi. Ali komaj stvari skrijem in splezam zopet z hrasta, da slišim nekake stopinje za seboj. Ko se ozrem, spoznam logarja Andrejca. Kaj se je dalje zgodilo, to vam je užé vse znano.“

Krčmar Hudobnik je bil za to grdo hudodelstvo obsojen v ječo za vse dni svojega življenja, a logar Andrejec je moral še nekaj časa v ječi sedeti, ker je hotel tuje blago, mesto da bi ga bil sodniji izročil, sebi pridržati.

Otroci, ne storite nikoli nič hudega, mislèč, da ne pride na dan. Vsaka še tako skrita stvar, pride gotovo na videlo.

Prazen klas.

Tone je bil vrl učenec, nadarjen z bistrim umom in velikimi zmožnostmi. Karkoli so gosp. učitelj v šoli pripovedovali, takój si je vse zapomnil, ter je bil prvi med učenci. Zato so ga gosp. učitelj zeló radi imeli. A v svojo žalost so zapazili na Tonetu tudi neko veliko napako. Tone je namreč postajal vsak dan prevzétnejši in svojeglávnejši. Domišljeval si je, da je on najboljši učenec ter se je na vse druge svoje vrstnike zaničljivo oziral. Usta so mu bila polna baharije in vedno se je ponašal s svojimi zmožnostmi.

To je gosp. učitelja zeló bolelo. Mislili so si: „Kaj koristi dečku bister razum in dober spomin, ako je srce polno napuha in prazno lepih lastnosti? Iz dečka ne bode nič prida, ako ne popusti svojih praznih domišljij.“

Necega dne ga gosp. učitelj peljejo na polje, kjer so ženjice ravno žito žele. Ko sta nekaj časa stala in gledala rumeno klasje, rečejo gosp. učitelj: „Glej, Tone! tukaj vidiš dvojno klasje. To-le tukaj se vzdiguje ošabno po konci, a óno drugo se ponižno pripogiba k tlam; kaj praviš, katero je boljše?“

„To takój uganem,“ odgovori Tone, „oni klasi, ki po konci stojé, gotovo so boljše nego ti, ki se priklanjajo. Saj je tudi pri ljudéh takó, da imajo viši prednost pred nižimi.“

„Tako se le tebi dozdeva,“ rečejo gosp. učitelj, „ali ne veš, da je vnanja podoba večkrat prevarljiva, in da nij vse zlato, kar se sveti? Stopi sem k meni, da se sam prepričaš, kako si se zmotil. Le poglej! — Tone stopi bližej ter si ogleda žitno klasje natančneje, potem reče: „Res je, motil sem se. Vsak klas, ki stoji po konci, prazen je ter nema zrnja v sebi. A óno klasje, ki visi k zemlji, polno je najlepšega zrnja.“

Nato rečejo učitelj: „Glej Tone, tukaj imaš podobo napuha in ponižnosti. Povedi mi zdaj po katerej podobi je treba tvoje življenje uravnati?“

Tone molči, ker ga je bilo sram, spomnivši se prigovora, ki pravi: „Se čez druge povzdiguješ, prazno glavo oznanuješ; kdor v resnici kaj velja, je ponižnega srca. — Zapomnil si je nauk dobrega gosp. učitelja, ter je bil odslej vedno ponižen in krotak. Vsak, kdor ga je poznal, imel ga je rad, gledé njegovih lastnosti.

Otroci, varujte se napuha in prevzetnosti, ako hočete kedaj srečni biti. Napuh, pravijo, da grè pred padcem in kdor visoko leta, nizko se vsede.

—6.

Zahajajoče solnce.

Jožek in Tine sta bila brata. Imela sta modrega očeta in dobro bogajoče mater, katero sta ljubila čez vse na tem svetu.

A Bogu v nebesih se je zazdelo, da jima vzame preljubo mater. Dečka sta zelo žalovala in jokala po ljubej materi.

Ko prva žalost mine in se dečka nekoliko utolažita, vzamejo ju oče necega večera s seboj na polje. Solnce se je ravno pomikalo za goré in je le še svoje poslednje žarke sipalo po zemlji.

Oče zamišljeni gledajo nekaj časa v zahajajoče solnce, potem rekó: „Glejta, ljuba otroka! zahajajoče solnce nam je sladka tolažba v naši bridkosti. Ravno kar je razlilo po vsej zemlji svetlobo, gorkoto in življenje; za danes je tedaj končalo svoje delo in zdaj se poslavlja od nas, da zatone za gorami. A mi vendar ne žalujemo, vidéč, da nas zapušča, ker dobro vemo, da se nam jasnega jutra zopet prikaže v toliko lepšej svetlobi.

Vajina dobra mati je vama živa podoba dobrodejnega solnca. Ona je vaju učila, da se večkrat ozirajta tja gori v sveta nebesa, učila je vaju moliti in v strahu božjem živeti. S temi lepimi nauki je vama zapustila še boljšo svetlobo, gorkoto in življenje.

A Očetu v nebesih, ki je vama mater dal, zazdelo se je, da jo vama zopet vzame. Mati je vaju zapustila, kakor nas zapusti solnce, kadar zatone za gorami. A zaradi tega ne smeta preveč žalovati, kajti vera nas uči, da vajina mati zdaj živi v boljšem in prijetnejšem življenji; ona zdaj ondu žanje, kar je tukaj sejala.“

„Oče, ljubi oče! reče Tine, starejši deček, lepo ste nama govorili. Meni zdaj nij več tako hudo pri srci, ker vem, da najino dobro mater zopet najdemo tam gori v nebesih.“

„Da,“ rekó oče, „zopet jo bomo videli in to tako gotovo, kakor vemo, da se nam zahajajoče solnce zopet prikaže jasnega jutra.“

I. T.